Maden-iş Genel İdare Kurulu Toplandı

Ucretli izin, işsizlik sigortası biran önce kanunlaşmalı

MADEN-İŞ

Birlikten Kuvvet Doğar

9 ŞUBAT 1960 SALI

YIL: 4 — SAYI: 40 ON BEŞ GÜNDE BİR ÇIKAR FİATI : 15 Kuruş

Grevsiz kollektif akit faydalı olmayacaktır

Türkiye Maden - İş Sendikası Genel İdare Kurulu yılbaşında İstanbul, İzmir, Balıkesir, Kütahya, İzmit Bölge merkez şubeleriniin başkanlarının da iştirakleriyle lört gün devamlı olarak toplandı. Sendikanın son

(Devamı 4. sayfada)

Müşterek Pazar ve Grev Hakkı

Kemal TÜRKLER

"Müşterek Pazar,, dolayısiyle yeni bir iktisadî problemin eşi ndeyiz. Türkiye, altı Avru p devleti ile "Müşterek Pa za anlaşmasına girmek üzere .

" üşterek Pazar,, anlaşması me eketimizde bilhassa Tekstil, âstikve Madeni Eşya iş kollarında çalışan müesseseleri, Avrupadaki müesseselerle büyük ve mecburî bir rekabet mücadelesine, ister istemez , sokacaktır. Bugünkü dünyanın siyasî ve iktisadi şartları karşısında Türkiye bu anlaşmaya girmek zorundadır. Müs tehlike, yani vatandaşa, fahiş fiyatla, kalitesiz istihsalini satarak çok kısa zamanda büyük kazanç sağlayan açıkgözlerin ve sıhhî tesisleri bulunmayan kaptı kaçtı cinsinden iş yeri sahibi olan menfaatçilerin eleneceğini ve memleket sanayiinin Avrupaî mânada istikrarlı bir istikamet tutacağını düşünerek seviniyoruz.

Te stil işkolu ndaki müesseseler ı ya Sümerbank tesisleri olm ya da birçoklarının modern şekilde kurulmuş bulunması lâstik işkolundaki müesse lerin ise umumiyetle yakın : manda modern esaslara göre meydana getirilen büyük tesisler olması, bu işkollarındaki müesseseleri belki ufak tefek sarsıntılarla rekabet mücadelesine girişebilecek durumdadır demektir. Madenî eşya iştolundaki müesseselerin duru u tamamen aksinedir.

B bakımdan "Müşterek Pazar, atbike konulduğu zaman Ma i Eşya işkolundaki bir çok yerleri kapanmak mecburiyetinde kalacak ve bir işsiz işçiler kütlesi meydana çıkacaktır. Bu sebeple "İşsizlik sigortası,,nın bir an önce kurulması şarttır.

Öte yandan, "Rekabet,, mevzuunda sadece "sermaye,, cihetini düşünmek büyük hata olur. Rekabet ancak "yüksek istihsal,, ve "üstün kalite,, ile mümkün olacaktır. Bu bakımdan "Emek,, sahibinin büyük rolünü unutmamak gerekir. Emek sahibinden beklenilen neticeyi alabilmek için de, Kollektif akdin ve bununla ilgili "serbest pazarlık,, hakkının, yani "Grev,, hakkının şart olduğu meydandadır.

Bu bakımlardan "Müşterek Paz ,, anlaşmasına giren öbür Avr pa devletlerinin (Grev) hakl ının Türkiyede tanınmasını ş rt koşacaklarından şüphemiz ılmasın.

A si halde, Türkiye "Müşterek Pazar,, içerisinde doğacak "rekabet,, mücadelesinde çok geride kalacak ve sanayi inkişafı bakımından büyük bir iktisadî buhrana düşecektir.

Modern Sendikanın Modern Başkanı Kemal Türkler

Maden-iş istihsal ve istihlâk kop. faaliyette

Türkiye Maden - İş Sendikası büyük hamlelerinden birini daha tatbik mevkiine koymak üzeredir. Sendika, adı "Mahdut Mesuliyetli Türkiye Maden - İş Sendikası İstihsal ve İstihlâk Kooperatifi,, olan bir Kooperatif kurmaktadır. 1960 yılı Şubat ayı içerisinde faaliyete başlayacak olan Kooperatif, giyim, gıda, odun, kömür gibi mahrukat ve ev eşyası gibi istihlâk maddeleri üzerinden sendikanın bütün üyelerine piyasadan çok daha ucuz iyi ve temiz mal temin etmek suretiyle geniş yardımlarda bulunacaktır.

Kooperatif bu gayenin gerçekleştirilmesi için çeşitli yerlerde satış mağazaları açacak ve sendika üyelerine kredi sağlacaktır. Uzun zamandır hazırlıkları yapılan kooperatifin bütün farmaliteleri düzenlenmiş ve faaliyete geçecek biçime getirilmiştir.

Kooperatifin kurulacağı haberi, sendikanın bütün üyeleri arasında çok geniş yankılar uyandırmış ve ayni zamanda büyük memnuniyetle karşılanmıştır. Böyle önemli bir faaliyetin böyle derin ilgi uyandırması tabiidir.

Öte yandan, "Maden - İş Yardım Sandığı,, içerisinde bulunan "Biriktirme Sandığı,, ayrılarak "Tasarruf ve Kredi Sandığı,, haline getirilecektir. Böylece Sendika üyelerine geniş ölçüde borç para yardımı yapmak imkânı ortaya çıkacaktır.

Bu hususlar hakkında fikrini sorduğumuz Sendika Genel Başkanı Kemal Türkler şunları söylemiştir: "Bütün gayemiz sendikamızı bütün kısımları ile mücehhez ve Avrupaî anlamda yıkılmaz bir teşkilât haline sokmak ve üyelerimize azamî ölçüde fayda sağlamaktır. İstihsal ve istihlâk kooperatifi üyelerimiz geniş ölçüde istifade imkânı bahşedecektir. Hazırlanan plâna göre İstanbulda Bakırköy, Taşlıtarla, Rami, Eyüp, Ayvansaray, Silâhtarağa, Şişli, İstanbul dışında İzmit, Emet, Iğimir, Eğrinci gibi bölgelerde satış şubeleri olacaktır. Bu teşkilâtlanmanın zamanla olacağı malûmdur. Yalnız bu yaza kadar bir kaç yerde satış şubeleri açılabileceği kanaatindeyiz. Bu yaz odun işinin mutlaka halledileceğine inanıyoruz.,,

Nuri Beşer, Gazetemizi tetkik ederken..

Türk-iş Konfederasyonu başkanı Nuri Beşer'in basın konferansı

(Yazısı 4. sayfada)

Maden-iş Yapı Kop. kongresi hararetli oldu

Maden — İş yapı kooperatifi kongresi hararetli geçti

Mahdut Mes'uliyetli Türkiye Maden — İş Sendikası Yapı Kooperatifi Ortaklığının yıllık genel kurulu 190 ortağın iştiraki ile 31 Aralık 1960 pazar günü Beyazıt Marmara Lokalinde yapılmıştır.

Yoklamadan sonra açılış yapılmış ve kongre başkanlığına ortakardan Danyal Umay, kâtipliklere Ömer Ören, Namık Filiz, rey sayıcılığa Şehzat Mardinli, Kâmil Bora ve Ahmet Erhan seçilmişlerdir.

Faaliyet rayoru, Bilânço ve Denetim kurulu raporları okunduktan sonra dilek ve temenniler kısmında Mehmet Hersek, Emin Emen, Halis Altıntaş, Hüseyin Yaşar, Hakkı Akar, Ali Rıza Toğul, Mehmet Kuzu, Cemil Dürüm, Sezai Zeren Kâzım Narmanlı, Ali Kasırga çeşitli mevzularda söz almışlar, dilek ve temennilerde bulunmuşlardır.

Bilâhare Kooperatif müdürü Kemal Türkler ile Mimar Necdet Bayraktar bazı meseleler hakkında izahatta bulunmuşlardır.

Kemal Türkler, izahatını şöylece bitirmiştir: "Maksadımız kısa zamanda bütün ortaklarımıza ucuz ve sıhhî olmak üzere, yolu, vesaiti suyu ve elektriği olan ve iş yerlerine yakın semtlerde mektebi ve çarşısı olan yer

(Devamı 4. sayfada)

Kollektif Mukâvele ÖRNEGİ

Demokratik memleketlerde işçi - İşveren münasebetlerinin temelini, işveren teşekkülleri ile işçi sendikaları arasında ücretleri ve öbür bütün çalışma şartlarını düzenlemek için girişilen kollektif pazarlık ve bunun sonunda iki taraf arasında imzalanan kollektif muvakele, yani toplu sözleşme teşkil eder. Kollektif pazarlık ve kollektif mukavele yapmak hakkının tanındığı bu memleketlerde, ayni zamanda grev ve lokavt hakları da tanınmıştır. Çünkü bu iki hak olmazsa işveren teşekkülleri ya da işçi sendikaları

(Devamı 2. sayfada)

İŞÇİLERİN HAKLARI VERİLİYOR...
(Sağdan) Faruk Gönel, İş Müfettişi Sedat Bayrı, Genel Başkan Kemal Türkler, Sendika Mümessilleri Nurettin Kalpcan ve Ahmet Kocatürk

Rabak'taki ihtilâf işçilerin lehinde halledildi

Bütün İşçilere yemek, 98 kişiye zam. Ayrıca 1 Ocaktan fiilen yemek verilene kadar geçecek zamanda işçi başına günde iki lira verileceği haberi bütün işçileri çok sevindirdi.

Bu husustaki zabıt varakasının suretini aynen aşağıya alıyoruz.

ZABIT VARAKASI

Kâğıthane, İstihkâm Okudu karşısında kurulu (Rabak) Elektrolitiik Bakır ve Mamulleri A.Ş. iş yeriyile bu işyeri işçilerini temsilen Türkiye Maden, Madenî Eşya ve Makina Sanayii İşçileri Sendikası arasında çıkan toplulukla iş ihtilâfını kotarmak ve tarafları uzlaştırmaya çalışmak gayesiyle, geçen oturumda verilen karar veçhile, 27.1.1960 günü saat onbeşte işyerinde İşveren vekili FARUK GÖNEL, Sendika Temsilcilerinden KEMAL TÜRKLER, NURETTİN KALPCAN ve AHMET KOCATÜRK ve aracı İş Müfettişi olarak SEDAT BAYRI huzuru ile toplanılarak yapılan müzakereler neticesinde aşağıda yazılı şekilde anlaşmaya varıldı :

1 — İşveren vekili, ilişik listede isimleri yazılı 98 işçiye ayda 5.865 lira tutarında bir zam icrasını ve ayrıca bütün fabrika işçilerine yemek verilmesini kabul etmiştir. Zam ve yemek vermeğe başlangıç tarihi 1 Ocak 1960 dır.

2 — İş veren vekili yemek

(Devamı 4. sayfada)

Kollektif Mukavele örneği

(Baştarafı 1. de)

birbirlerini kollektif pazarlık için bir masa etrafında toplanmıya ve bu toplanma neticesinde kollektif mukaveleyi imzalamaya mecbur edecek imkânlardan mahrum olurlar. Kısacası, işçi sendikaları işverenlere, bizimle pazarlığa, gir ve şartlarımız şunlardır, yoksa grev yaparız diyemezse; işverenler de bizim şartlarımız bunlardır, bunların üzerinde görüşelim, kabul etmezseniz işçilerinize iş vermiyoruz (lokavt yapıyoruz) diyc diretemezse hiç bir taraf öbürünü kollektif pazarlık yapmıya ve kollektif mukavele imzalamaya zorlayamaz.

Memleketimizde yakın bir gelecekte kollektif mukavele yapmak hakkının kabul edileceğine inanan Türkiye Maden - İş Sendikası Genel İdare Kurulu bir Araştırma Dairesi kurmuştur. Araştırma Dairesinin ilk hareketi yetkili kişilerden meydana gelen bir Kollektif Mukavele komitesi kurmak olmuştur. Bu Komite çeşitli demokratik memleketlerdeki kollektif mukaveleleri incelemiş ve sonucunda bu sayıdan itibaren yayınlayacağımız Kollektif Mukavele Örneği'ni hazırlamıştır. Türkiye Maden İş Sendikası Türkiyede bu çapta bir Kollektif Mukavele örneğini ilk kez hazırlamakla gurur duyar.

. . . . . ŞİRKETİ ile
. . . . . SENDİKASI arasında, hükümleri aşağıda bulunan Kollektif Mukavele imzalanmıştır -

Madde: 1
İşçinin Tarifi ve Mukaveleye Tabi Olan İşçiler

A. İşçinin tarifi.

2 Aksi açıkça belirtilmedikçe, bu mukavelede geçen "işçi,, den maksat mukavelenin hükmüne giren işyerinde bir iş akdi dolayısile, bedenen ya da fikren çalışan kimsedir.

B. Mukaveleye Tabi Olan İşçiler

3 İşveren, ister sendikalı olsun ister olmasın, bütün işçilerin mümessili ve temsilcisi olarak Sendikayı tanır ve kollektif müzakere hususunda da yalnız Sendikayla temasa geçer.

Madde: 2
Karşılıklı Güvenlik Meseleleri

A. Kollektif Müzakere Giderlerine Katılma :

4 Bu mukavele yürürlüğe girdiği tarihte Sendikaya üye olmayan işçiler bu tarihten itibaren (30) gün içinde, bu mukavelenin yürürlüğe girdiği tarihte Sendikaya üye olup da sonradan Sendikadan ayrılan işçiler ayrıldıkları tarihten itibaren yine (30) gün içinde başlamak üzere, kendilerinin de faydalandıkları bu Kollektif Mukavelenin yapılması ve yürütülmesi giderlerinin karşılığı olarak Sendika'ya ayda . . . lira öderler.

B. Çekof (aidatın muhasebeden kesilmesi) :

5 (1) İşveren, işçilerin kendi istekleri ile imzaladıkları ve Sendika tüzüğünde gösterilen miktarlardaki giriş parası ile aylık aidatların muhasebe tarafından kesileceğini gösteren Çekof kâğıtlarını kabul eder ve buna göre hareket eder.

6 (2) Çekof kâğıtları şu şekilde olacaktır :

. . . . . ŞİRKETİNE AİDATIN MUHASEBE TARAFINDAN KESİLMESİ HUSUSUNDA YETKİ VERME KÂĞIDI

Ben, ... numaralı, ... , ... tarihinde, sizin Şirketinizde işçi olarak çalıştığım ve çalışacağğım süreler içinde kazandığım ve kazanacağım ücretlerden, her ay Sendika muhasibinin Sendika tüzüğüne göre aylık aidatım olarak ya da giriş aidatım olarak gösterecegi miktarların kesilmesini kendi rızam ile kabul ettiğimi bildiririm. Muhasebenizin tarafından kesilen bu paraların Türkiye Maden - İş Sendikasına verilmesini kabul ediyorum.

Bu hususta verdiğim bu yetkiden bu kâğıt size verildiği tarihten itibaren 1 yıl içinde vazgeçmiyeceğim. Bu kollektif mukavele 1 yıldan önce sona ererse o zaman bu kâğıdın da bir hükmü kalmayacaktır. Her yıl bu yetki kendiliğinden yenilenecektir; şu şartla ki istersem her bir yıl bitmeden evvel 20 gün içinde bu yetkiyi geri aldığımı bildirebilirim.

(İşçinin imzası

(İşçinin ismini daktilo ya da matbaa harfiyle yazınız)

(İşçinin numarası)

C. Sendikaya Tanınan Yetkiler :

7 (1) Sendika, işyerinde çalışan işçiler vasıtasile, işyerine ait bina içinde ve arsa üzerinde, iş zamanında olmamak şartile, Sendikaya üye kayıt etmek için faaliyet gösterebilir. Yalnız bu faaliyet işyerindeki işlerin muntazam yürümesine mani olacak şekilde olmamalıdır.

8 (2) Sendikanın isteği üzerine, İşveren, İşyerinde camla kapalı ilân tahtalarına, aşağıdaki hususları ilgilendiren Sendika haberlerini asmayı kabul eder:

a. Sendika toplantıları ;
b. Sendika seçimleri
c. Sendika seçimlerinin neticeleri;
d. Sendikanın düzenlediği eğlenceler ve benzeri sosyal işler.

D. Sendika Aleyhinde Çalışma Olmayacaktır.

9 İşveren, Sendikayı zayıflatmak için, herhangi bir işçiyi ya da işçi grupunu desteklemiyeceğini ya da bu gibilere ne şekilde olursa olsun, yardım etmiyeceğini kesin olarak açıklar.

Sendika Haberleri — Sendika Haberleri

Levent Gazocağından şikâyetler Artıyor

Toplu halde sendikaya gelen Levent Gazocağı fabrikası işçilerinden bir grup sendikalı işçilere sendika faaliyetlerinden dolayı baskı yapıldığını söylemişlerdir. İşveren ile işçi münasebetlerinin dünyanın bir çok yerlerinde her gün biraz daha iyiye doğru gittiği ve bunun iş verimi için bir şart olduğu artık işini bilen işverenler tarafından kabul edilen bir gerçektir. Bu iktisadî düşünceler yanında Türk Kanunlarının hükümlerini de daima gözönüne almak gerektir. Son çıkan 7816 sayılı kanun işyerinde işçilere sendika faaliyetleri dolayısiyle yapılan her türlü baskıyı menetmiş ve karşılığında da işverene büyük cezalar tertip etmiştir. İşçi arkadaşlarımız sendikaları ile temasa geçerek bu hususları iyice öğrenmeli ve ona göre çeiknmeden ve korkmadan hakları olan sendika faaliyetlerine devam etmelidirler. Şimdi gelelim dertlerine:

1. Lehim, boya, kaynak ve benzeri işlerde çalışan işçiler iişlerinin tehlikeli ve zehirli işler olmasından bunlara yoğurt verilmesi adettir ve eskiden beri de verilmekte idi. Bu defa işçilere yoğurt verilmesine son verilmiştir. Bu doğrudan doğruya işçilerin hayatlarını ilgilendiren bir meseledir. İşveren eskisi gibi yoğurt vermeye devam etmezse büyük mesuliyet altına girer.

2. Aşağıda isimleri yazılı çocuk işçilerin kanuna aykırı olduğu halde tehlikeli işlerde ça
Neyir Yenice: lehim, Mustafa
lıştırıldığı iddia edilmektedir:
Kurtuluşt lehim, Veli Aksoy lehim ve Esat Ergen.

3. İşçiler senelerden beri yemekhane yapılacak sözleri ile avutulmuş ve bu hususta karar verilmiş olduğu halde yapılmamıştır.

4. İş elbiseleri, sabun verilmemektedir. 50 kişiye bir musluk düşmektedir. Soyunma yerleri, dolaplar, duşlar çok kötü durumdadır.

TATKO Şirketinin Dikkatine

Tatko servis istasyonu

Zincirlikuyu, Büyükdere caddesi üzerinde kurulu bulunan TATKO Servis İstasyonu tamirhanesinde çalışan 12 — 18 yaşındaki küçük işçiler ağır işlerde ve bu meyanda arabaların da altına yatmak, kaynak ve torna işleri de verilmek suretiyle çalıştırılmaktadır Buna karşılık kendilerine asgarî ücret tatbik edilmemektedir.

Bu hususta İstanbul Çalışma müdürlüğüne yazı yazılmıştır.

Biz de burada TATKO Şirketinin dikkatini çeker ve böyle tanınmış ve büyük bir şirketin tamirhanesinde bu gibi hareketlere müsaade etmiyeceğine inandığımızı ve bunun bir ihmal neticesi olduğunu belirtmek isteriz.

Oto Yay Makas Fabrikasından Şikayetler

Oto Yay makas fabrikası

Eyüp, Bahariye caddesi No. 104/4 de kuurulu Oto Yay Makas fabrikası işçilerinin işyrelerinden şikâyetleri artmaktadır.

Bunlar Sendika mrrkezimize gelerek şikâyetlerini şöyle özetlemişlerdir:

"İş yerimizde çalışma saatleri belli değildir. İşe başlama ve bitirme saatleri rast gele düzenlenmektedir. İş

Sendika Genel M. ismail Sığın Izmitte

Sendika Genel Müfettişi İsmail Sığın ile Mustafa Özata Genel Merkezin talimatı üzerine İzmit Bölge Teşkilâtımızın dileklerini tesbit etmek ve sendika üyelerimiz arasında daha yakın temaslar yapmak üzere geçen hafta içinde İzmite hareket etmişlerdir.

İzmit Bölge Merkez şubesinde kooperatif ve diğer sendika meseleleri üzerinde görüşmeler yapılmış ve üyelerimizin dilekleri tesbit edilmiştir. Üye sendikalı arkadaşlar muhtelif dilekler meyanında gelir vergisi muafiyetinin arttırılması üzerinde durmuşlardır.

Muhtelif yerlerde yapılan toplantılarda sendika müfettişlerinin teşkilât ile böyle temaslar yapmasının önemi üzerinde duran üye arkadaşlar bu gibi temasların sıklaştırılmasını istemişler ve bu gibi toplantı ve görüşmeler sayesinde sendika bilgilerinin artmakta olduğunu belirtmişlerdir.

DeTelticarette neler oluyor

Kâğıthanede kurulu Detel Ticaret ve Sanayi Şirketinde çalışan bazı işçiler sendikamıza müracaat ederek Bölge Çalışma müdürlüğüne müracaat ederek haklarını aradıkları için işlerine son verildiğini bildirmişlerdir.

İş yerinde çıkan bir ârıza sonunda 18.11.1959 günü ihbarsız işten atılan bu işçilerin müracaati üzerine Çalışma müdürlüğü tarafından harekete geçilmiş ve fakat boşta geçen günlerin ücretinin verileceği işveren tarafından söylenince adı geçen Müdürlük tarafından muamele durdurulmuştur.

Bu defa, işveren işçilerin işine son vermiyeceğini, ârıza düzelince işe alacağını söylediği halde, bu işçilerin işlerine son vermiştir. Anlaşılıyor ki, bu işçilerin işlerine, 18.11.1959 tarihinde şikâyet ettikleri ve haklarını aradıkları için son verilmiştir. Bkylece öbür işçilere de gözdağı verilmek istenmiştir.

işçi sigortalarından şikayetler

23.12.1958 Çarşamba gecesi saat 21 den sonra hastalanan bir işçiyi hastahaneye naklettirmekte büyük güçlük çekilmiştir. Bu hususta Sendikamıza bilgi veren General Çelik Eşya fabrikası işçi mümessili Ekrem Balcı, telefonla birkaç kere aradıkları Sultanahmet ve Bakırköy hastahanelerinden baştan savıcı cevaplar aldıklarını ve cevap verenin hüviyetini istedikleri zaman ayni şahsın kendini üç ayrı isimle tanıttığını bildirmiştir. Neden sonra durumun Ankaraya, Genel müdürlüğe aksettirileceğinin bildirilmesi üzerine ancak bir araba gönderilmiştir.

İşçi Sigortaları Kurumunun hastahanelerinden işçilerin çok şikâyetleri olduğu bir gerektir. Ne yazık ki bazı personel bir işçinin hayatının bile bahse konu olduğu bu gibi hallerde umursuzluğu elden bırakmamaktadır.

İşçi Sigortaları Kurumu Umum müdürlüğünün bu meseleye gereken önemi vermesi ve kontrolleri sıklaştırması zamanı gelmiş ve geçiyordur.

Söylemesi bizden..

KÂZIM NARMANLI

Beraber Öğrenelim

Kooperatife girme şartları * İşçi Mümessili Seçimi * Sigortadan İhtiyarlık Aylığı Bağlanması * Yüzde 25 Zamlı Fazla Mesai Olur mu? * Teknik Resim Kursları * Her Seneye 15 Yevmiye * Sigorta Primleri ve Askerlik * Beş Dakika geç Kalma * İzinsiz Olunca Pazar Yevmiyesi * Yılbaşı Tatili.

Yusuf Kara

SORU: Kooperatife girmek için hangi şartlar lâzım?

CEVAP: Sigortalı işyerinde çalışmış olmak ve aynı zamanda Türkiye Maden - İş Sendikası'nın intizamlı aidat ödeyen üyesi bulunmak şarttır.

Ali Çolak

SORU: İşçi Mümessili seçimi yaptırmayan işyeri cezalandırılır mı?

CEVAP: İsveren, mümessil seçimi yaptırmak zorundadır. Şayet çekinirse sendikamıza başvurun. Bölge Müfettişliği vasıtası ile seçim yaptırmaya mecbur edilir ki gayri bunlara lüzum yok. İşverenlerimiz kendileri takip edip yaptırıyorlar. Ayrıca cezası da var efendim.

Niyazi Çalışkan

SORU: Sigorta hangi şartlarla bizi tekaüt eder?

CEVAP: 12 inci maddeyi aynen okuyorum:

12 — İhtiyarlık aylığından faydalanabilmek için:

a) 60 yaşını doldurmuş olmak,

b) En az 25 yıldan beri sigortalı bulunmak,

c) Bu kanuna göre en az 5000 günlük sigorta primi ödemiş olmak şarttır. Ancak, yukardaki (d) ve (c) fıkralarında yazılı şartlardan birini veya her ikisini verine getirmemiş olmakla beraber sigortalılık süreti 15 - 35 yıl olan ve her sene için ortalama olarak en az yüzelli günlük sigorta primi ödemiş bulunan sigortalılara ihtiyarlık aylığı bağlanır.

Ahmet Kızılay

SORU: Fazla mesia ücretleri yüzde 25 zamlı olabilir mi?

CEVAP: Madeni İş Kolunda hafif iş olmadığına, bizde zam yüzde 50 dir. Şayet durumda değişiklik olursa hemen müracaat ediniz.

Erhan Aygör

SORU: Sendikamızın Eyüp Şubesinde açılan Teknik Resim Kurslarına her üye devam edebilir mi? Başka yerlerde de açacak mısınız?

CEVAP: Sayın üye, bizler idareci olarak şöyle olmasını çok arzu ediyoruz: Her bölgenin bir şube binası var, o şubenin etrafındaik üyeler kendi şubelerinde çalışma imkânı bulsunlar. Yoksa bir yere toplanmak, isteinlen gayeye ulaşma imkânı bırakmaz ve çok sıkışık bir durum olur. Türkiye Maden - İş Sendikası bu mevzuda da bütün teşkilâta olduğu yerde faydalı olmayı düşünmektedir. Yakında Silâhtarağa Şubesinde Teknik Resim Kursu açılacaktır. Kendileri müracaatlarını yaptılar.

Eğmirli Kardeşimiz

SORU: Üç seneyi doldurdum. Fakat çok istirahat aldığım için işveren her seneye 15 yevmiyeyi vermedi, doğru mu?

CEVAP: Senenin 312 iş günü çalışmış olma şartına durumunuz uymuyorsa verilmez. Geniş izahatın sendikamız tarafından size verildiğini öğrendim.

Necdet Ateştepe

SORU: Sigortaya ödenen primler Asker olunca alınır mı?

CEVAP: Hayır alınmaz. Ancak tekaüt hakkını kazandığınız zaman çekilir. Bir de kadın ve kızlar ilk evlendikleri zaman o primleri çekerler.

Hayrettin Diyevli

SORU: İşe beş dakika geç kalınca bir saatimiz kesiliyor, doğru mu?

CEVAP: Kesilir, kardeşim; işyerinin de kendine göre bir disiplini olması lâzım değil mi?

Yılmaz Aktuna

SORU: İzinsiz olunca Pazar yevmiyesi kesilir mi?

CEVAP: Sorduğunuz soruya bakın, tabii kesilir. ..deriz ki izin kâğıtsız verilen izinler bile iyi olmuyor. Çünkü bir sürü anlaşmazlıklara yol açıyor.

Bütün Üye Kardeşlerim, hepinizin sorduğu bir suali ..ntan cevaplandırayım. ..nü öğleden sonra başlar. ..lbaşı tatili Perşembe günü Cuma Cumartesi tatilin içine girer. Hesaplarınızı ona göre yapın. Selâmlar..

Amerikada Sendikalar Nasıl Çalışır

İşçininin tek başına işverenden istek ve taleplerde bulunması, tek başına şikâyet ve itirazlarda bulunması çok kere hemen hemen hiç bir netice vermez. İşçi çok ileri giderse işine bile son verilir. Halbuki işçiler birleşir, kuvvetli bir sendikanın çatısı altında toplanırlarsa o zaman terazi dengeyi bulmaya başlar. (Bir elin nesi var, iki elin sesi var) atasözümüz bu gerçeği çok iyi belirtir. İşçi, iktisaden çok kuvvetli olan işveren karşısında hakkını başka türlü pek savunamaz. Işte bu basit gerçek karşısında sade kendi menfaatini düşünen bir işçi bile sendikaya kayıt olmalıdır. Kaldı ki insanlar daima yalnız kendi menfaatleri için yaşamazlar. Bir işçinin sendikasına bgütün kalbi ile bağlanması, orada şevk ve azimle çalışması onun hayata karşı olan bağlılığını sağlar ve arttırır. Hayatı yeni bir anlam kazanır. KeKndisi kadar başkalarının ücretlerini artırmaya ve çalışma şartlarını düzeltmeye yardım etmenin ve bunun nihayet sağlandığını görmenin zevk ve saadetini bunu duyan ve tadanlar bilir.

Türkiye'de sendikacılık, modern ve ileri anlamda, ne yazık ki vardır denemez. İşte bu gerçeği göz önüne alan Türkiye Maden - İş Sendikası idarecileri bir Araştırma Dairesi ve bir de Eğitim Dairesi kurdular. Bu dairelerin görevleri işçileri ve sendikaları ilgilendiren bütün alanlarda gereken araştırmaları yapmak ve ayni zamanda da işçileri ve sendika idarecilerini iyi bir işçi, bilgili ve azimli bir sendika idarecisi ve herşeyin başı olan iyi vatandaş - iyi insan yapmak için temelli bir eğitim ve öğretim planı kurmaktır.

Amerika Birleşiki Devletlerin de sendikacılık en az Avrupa memfleketlerinde olduğu kadar ilerlemiştir. Amerika Birleşik Devletlerinde sendikaların işçileri teşkilâtlandırmak ve onları sendikaların çatıları altında birleştirmek için giriştikleri geniş faaliyeta ve bu faaliyetler esnasında kullandıkları usul ve yollar siz değerli isçi arkadaşlarımız ve şerefli ve azimli sendika liderleri ve idarecileri tarafından bilinmek gerekir.

İşte biz buy azımızda Amerikalı sendika idarecilerinin Amerika'daki işçileri teşkilâtlandırmak için kullandıkları en son yolları size sunacağız.

I. Sendikalı olmayan bir Bölgeyi teşkilâtlandırmak

İşçileri teşkilâtlandırmak, onları sendikalara üye kaydetmek öyle kolay bir iş değildir. Hele sendikacılığın yeni girdiği, tam benimsenmediği bölge ve yerlerde teşkilâtçılık daha da zordur.

Teşkilâtlandıracağınız fabrikanın içine rastgele girip sendicacılık hakkında esaslı bir nutuk vererekon ları bütün işçileri peşinizden sürükleyip hepsini üye kaydedeceğinizi sanıyorsanız sizi büyük hayal kırgınlıkları bekliyor demektir. Bu, öyle patronun odasına girip,

— Sizin işyerinin işçilerini sendikaya üye kaydetmeğe geldim. İşte yapacağımız mukavelenin bir örneği. Lütfen şu çizginin altını imzalayınız, diyerek halledilecek işlerden değildir.

Tabii daha önceden vasiyetanamenizi hazırladınız ise mesele yok.

Teşkilâtlanmamış bölgeler çok kere sendika aleyhtarı bölgelerdir. Bu gibi bölgelerde büyük işverenler sonuna kadar sendikalarla mücadele etmek azmindedirler, çünkü onlara göre sendika işin idaresiine müdahale etmek ve kârlardan hisse almak ister. Bu bölgelerdeki halk ve hatta işçilerin kendileri sendikalar hakkında çok kötü fikirlere sahiptirler. Onlara göre sendikaların işi gücü hep grev yapmaktır, almakta oldukları ücretler ve tabi oldukları iş şartlarından çok memnun olan bu kimseleri sendikacılar gelir orada burada döverler; çoğunun cepleri el bombaları ile doludur ve gayeleri kötü niyetli yabancı devletlerinin casusluğunu yapmaktır; aklı başında olan hiç bir kimse sendikalı olmaz; bir yere sendika girdii mi oradaki iş hayatı geriler ve hralk işsiz kalır. Ve bütün bu fikirlerin arkasında bunların destekleyicisi olarak o yerin mahalli Tüccarlar Birliğini bulursunuz.

Büyük tüccalar gibi küçük, tek başına çalışan işverenler de sendikaya karşıdırlar çünkü onlar da ticareti zevk için değil kazanç için yapmaktadırlar ve düşüncelerine göre bir malı ne kadar ucuza mal ederlerse (tabiî en düşük işçi ücreti ödeyerek) ve ne kadar pahalıya satabilirlerse en büyük kârı elde ederler. Yine işverenler çok iyi bilirler ki işçilera birleşmedikçe ve karşılarına **birer** birer çıktıkça onlara istedikleri ücreti ve şartları kabul ettirebilirler; bu şartlar altında işçiler ya işverenin isteğini kabul eder, ya da başlarının çaresini bakarlar. Öte yandan, iişçiler kuvvetli sendikaların çatıları altında birlik olurlarsa, işverenleri, insan gibi yaşıyacak ücreti ve çalışma şartlarını kabul ettirecek gücü kendilerinde bulurlar.

Böyle bir bölgenin halkı ve işçileri sendikalara çok yakınlık göstermezler. Çünkü bu hustakib ütün fikirlerini o bölgenin gazetelerinden, radyolarından, sinemalarından, okullarından ve benzeri umumi müesseselerden edinmişlerdir. Bütün bu saydığımız propaganda ve eğitim müesseseleri — aşağı yukarı — büyük işverenlerin görüşlerini yansıtırlar ve genel olarak sendikaya karşıdırlar. Bilerek ya da bilmiyerek yaptıkları bu propaganda da, neticede, halkın ve işçilerin zihninde yer eder.

Tüccarlar Birliği kendi bölgesine yeni işverenleri ve sanayi tesislerini çekmek istediğinden bu husustaki propagandaların başında şu husus gelir;

— Bizim bölgede işçiler teşkilâtlanmamıştır, işçi ücretleri çok düşüktür. Buraya koşun!

Bir yere işçileri teşkilâtlandırmak için çeşitli sebeplerle gidilir. Ya bir işyerindeki işçiler artık teşkilâtlanmaları gerektiğini anlamışlardır ve sendikadan yardım istemişlerdir. Ya da, bir bölgedeki işçi ücretleri o **kadar düşüktür ki, Sendika** bu düşüklüğün öbür teşkilâtlanmış bölgelerdeki ücretlerin yüksekliğini tehlikeye düşürdüğüne karar vermiş ve orayı da teşkilâtlandırmaya girişmiştir.

Gelecek Yazıda: Önce, teşkilâtlandıracağınız bölgeyi iyice inceleyiniz.

GELECEK SAYIMIZDA

Kavel Kablo Fabrikası işçi Mümessili ALİ SARSAN tarafından bazı İşçi Hakları ile ilgili olarak sorulmuş önemli soruların cevabını bulacaksınız. Bu soru ve cevapların bütün üye arkadaşlarımızı yakından ilgilendireceğini sanıyoruz.

Hür Dünya işçileri Konfederasyonu temsilcisi Türkivede

Mr. Paul Malles Türk İşçilerinin de Konfederasyonun sinesine alınmasını temin için Ankara ve İstanbul'da temaslar yaptı

ORTA-DOĞU'da bir müddettenberi işçi hakları konusunda incelemelerde bulunmakta olan **MİLLETLERARASI HÜR DÜNYA İŞÇİLERİ KONFEDERASYONU** özel temsilcisi Mr. Paul Malles önce Ankara'ya gitmiş ve 22 Ocak Cuma günü de şehrimizde Türkiye İşçi Sendikaları temsilcilerii ile bir toplantı yapmış ve Konfederasyonun çalışmaları hakkında biilgi vermiiştir.

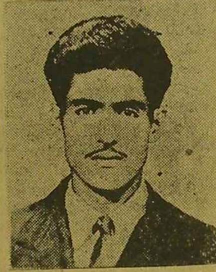
Milletlerarası Hür Dünya İşçileri Konfederasyonu bütün dünyadaki hür ve demokratik memleketlerin işçi teşekküllerinin birleşerek meydana getirdikleri en yüksek işçi birliğidir ve üye sayısı **57 MİLYON**dur.

Mr. Paul Malles'in ziyaretinin sebebi Türkiyedeki işçilerin en üst birliği olan Türk - İş Konfederasyonunun Miilletlerarası Hür Dünya İşçilerii Konfederasyonuna üye olması için Türk Hükümetinden gerekli müsaadeyi almaktı. Çünkü kanunlarımıza göre bir derneğin ya da bir işçi teşekkülünün milletlerarası teşekküllere üye olabilmesi önce Bakanlar Kurulundan izin alması gerekmektedir. Ne yazık ki, Milletlerarası Hür Dünya İşçileri Konfederasyonunun Türkiye bundan evvel bir kaç kez gönderdiği özel temsilcilerinin başına gelen bu kez de Mr. Paul Malles'in başına gelmiş ve müsbet bir cevap alamadan teşkilâtının merkezi olan Brüksel'e dönmüştür. Mamafih muhabirimize verdiği demeçte Mr. Malles durumun eskisine nazaran biraz daha ümitli olduğunu söylemeyi de ihmal etmemiş ve ümitlerinin bir kaynağı olarak da MÜŞTEREK PAZAR'a üye olmak için yapılan temasları göstermiştir. Müşterek Pazar'ı meydana getiren üye devletler Türkiyenin üyeliğini kabul etmek için ileri sürecekleri şartlar arasında, Türk Hükümetinin işçilerine, demokrasinin temel taşlarından olan GREV ve KOLLEKTİF MUKAVELE hakkını tanıması şartının da bulunacağına muhakkak nazarile bakmak gerekir.

Mr. Paul Malles, memleketimizde işçi hakları konusunda bir gelişme müşahede ettiğini belirttikten sonra demiştir ki:

"İşçilerin teşkilâtlanması ve haklarının korunması hususunda gereken önemle çalışıyoruz. Örneğin, bir ülkede rafineri kurulması yetmez. O rafineri ve başka bir tesiste çalışacak işçilerin hemen teşkilâtlanmasına imkân verilmesi ve onların bir sendika kurmalarının sağlanması lâzımdır.

İşçi Mümessillerini tanıtıyoruz

Mustafa Coştur

Topçular'da kurulu Faruk Demirbağ kilit fabrikasında çalışan işçi mümessili Mustafa Coştur ile gazetemiz muhabiri tarafından yapılan röportajı aynen kendi ağzından buraya alıyoruz:

"1942 doğumluyum. Bekârım. 1955 senesinde kilit fabrikasında ışbaşı yaptım. 1957 senesinde Türkiye Maden — İş Sendikasına kayıt lodum. Sendika aidatımı devamlı olarak ödemek benim için bir zevktir 1957 — 1959 devresi için işçi mümessili seçildim. Bu defa de 1959 — 1961 devresi için, arkadaşlarımın gösterdiği teveccüh üzerine tekrar işçi mümessili seçilmiş bulunuyorum. Onların bu gösterdiği güvene lâyık olmak için daha da çok gayret göstermek azmindeyim. İşçi dâvasında çok azimliyim ve beni bu sendikanın saflarından hiçbir kuvvet ayıramaz."

İşçi dâvasında gösterdiği hassasiyeti ve azmı ıle bütün arkadaşlarına örnek olan Mustafa Coştur'la ve onun gibileri ıle bu memleket iftihar eder. Bu azimli arkadaşa ve mesaî arkadaşları olan iki mümessile işlerinde daima başarılar diler, (Sağ olun!) deriz.

Sendika Temsilcilerini tanıtıyoruz

Nurettin Kalpcan

Hâlen T. Maden—İş Sendikası genel idare kurulu üyesi ve Yapı kooperatifinin kurucularından ve şimdi Başkanı olan Nurettin Kalpcan iş hayatını ve Sendikaya bağlılığını şu cümlelerle bize anatmıştır:

"1919 senesinde Pendik'te doğdum. Ilkokul mezunuyum. Memlekette bir müddet çalıştıktan sonra İstanbulra işçiliğe ilk olarak 1945 yılında vatman olarak başladım. Sonra sırası ile 1946 senesinde Garbis Kalpakçıyan dökümhanesinde dökümcü, 1947 senesinde Ahmet Ramazanoğlu dökümhanesinde, 1948 de Demas Demir Çekme'de. 1951 de Topçular mıntakasında muhtelif dökümhanelerde, 1953 de Topçular'da Türkiye Bakır Endüstrisinde döküm ustası olarak çalıştım. 1959 da da Rabak müessesesine dökümcü olarak girdim ve hâlen oradayım.

İlk sendikacılık bende hayat şartlarının zorluğu karşısında gerek kendi durumumu, gerekse arkadaşlarımın durumunu düzeltmek ve haklarımızı birlik için de almak aşkı ile başladı

Türkiye Maden — İş Sendikasının 158 numaralı üyesiyim. Bundan önce Topçular Şube başkanlığını, Silâhtarağa şubesi müteşebbis heyet başkanlığını yaptım. Türkiye Bakır Endüstrisinde işçi mümessili ve sendka temsilciliği yaptım. Hâlen Rabak'da sendika temsilciliği d yapıyorum."

Nurettin Kalpcan'ın sözlerine şu kadarını ilâve edeceğiz: Kendisi, arkadaşları arasında ve sendikada dürüstlüğü, işçi haklarını savunmada gösterdiği cesaret ve geniş faaliyeti ve idarecilik kabiliyeti ile tanınmıştır. Sendkanın kuruluşundan bu yana iyi sicil almış ve iyi sendikacı olarak temayüz etmiştir. Hiçbir zaman şahsî menfaat gözetmemiş ve bu yüzden birkaç defa da zarara uğramıştır. Buna karşılık vazifesini yapmış ve yapmakta olan insanlara mahsus kalb huzuruna sahiptir. Kendisi örnek sendikacı diye gösterirken, bütün arkadaşların düşüncelerine tercüman olduğumuza inanıyoruz.

iş uyuşmazlığı

Türkiye Maden - İş Sendikası Genel Sekreteri Ruhi Yümlü'nün Akşam gazetesinde çıkan bu yazısını aynen alıyoruz:

"İl Hakem ve Yüksek Hakem Kurullarının bu zamana kadar vermiş oldukları kararlar, bütün sendikacılar ve işverenler tarafında yayınlanan Resmî Gazetede okunup bilinmektedir. Kararlar, bir işçi sendikasının ihtilâf çıkarmış olduğu tarihten muhakkak en az altı, en çok 12 - 13 ay gibi bir zamanda halledilmekte, çoğu red, bazıları da cüznî bir zam yapılarak çıkarılmaktadır.

Bir sendika, bir iş yerinde iş ihtiliâfı çıkartabilmek için, o iş yerinde 26 hafta içinde başka bir iş ihtilâfının çıkartılmaması gerekmektedir. Altı ay içinde, ihtilâf çıkartarak zam iisteyen işçiler, ancak bir yıl, yahut bir buçuk yıl içinde zam almakta veya alamamaktadırlar. Hakem kurullarının bu durumlarını bilen işveren, işçisine zam verecekse bile, ihtilâfın hakem kurullarına gitmesini, kendi hesapları [illegible]ha uygun bulmakta ve uzlaşmaya yanaşmamaktadır. Halbuki işverenler hakem kurullarının verecekleri kararlardan çekinmeli ve ona göre zam konusunu sendikacılarla daha anlayış içinde müzakere etmelidir. Bu arada işverenler, hakem kurulları kararları için yeni bir usul daha bulmuşlar[illegible]: İşçilerine 26 iş haftası iç[illegible]de zam yapmıyan, hatta bir [illegible] kadar işçilerini oyalıyan işv[illegible]n, zam yapmıya karar verdi[illegible] gün işçiilerini, iş ihtilâfı ç[illegible]rtmaya zorlamaktadır. Çıkart[illegible]n iş ihtiilâfının uzlaşması konusunda yapılan müzakerelerde iişveren sendika ile anlaşmak yoluna giitmemekte ve ihtilâfın hakem kurullarına aksettirilmesini sağlamaktadır. İhtilâflar hakem kurullarına götürüldükten sonra işveren bir kısım işçilerinin ücretlerine zam yapmaktadır. Bunu bir taktik olarak kullanan işveren kararın bir yıl içinde çıkacağını bildiği

istişâre komisyonu raporu geldı

Gelir Vergisinden Muafiyetin 5000 liraya çıkarılması. Emekli maaşlarının bazı hallerde kesilmemesi ve malûlen emekliye sevkedilenlerin muayene ve ilâçları meseleleri ele alındı

Arkadaşlarımızdan Yusuf Sidal ve Zühtü Tetey'den meydana gelen ve Genel idare kuruluna bağlı olan İstişare komisyonu raporunu vermiştir. Yılbaşında toplanan Genel idare kurulu bu raporu doğru bulmuş ve aşağıdaki hususlarda geniş bir kampanya açılarak durumun Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonuna, Sendikalar Birliğine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine ve Çalışma Vekâletine bildirilmesine karar vermiştir. Bundan başka durum ayrıca mektupla Büyük Millet Meclisinde bulunan bütün millet vekillerine de bildirilecek ve haklı olan bu dâvayı desteklemeleri istenecektir.

1 — İşçilerin yılda 5000 liraya kadar gelirlerinin gelir vergisinden muaf tutulması.

2 — Emeklilik ve malûliyet hallerinde işlerinden ayrılmış bulunan işçilerin her hangi bir işyerinde çalışmaları halinde çok cüz'i olan emeklilik maaşları İşçi Sigortaları tarafından derhal kesilmektedir. Oysa ki Emekli Sandığına bağlı memurların emekliye ayrılmaları üzerine başka bir yerde iş bulup çalıştıkları hallerde maaşları kesilmemektedir. Bir işçi o kadar zaman çalışmış, İşçi Sigortaları kurumuna o kadar prim yatırmış, yaşı dolmuş ve emekliye ayrılmıştır. Eline de büyük miktarda, emekli bir işçiyi rahat geçindirecek bir aylık bağlanmıştır: 120 lira!!

Bu 120 lira aylığın emekli işçinin geçimine yetmiyeceğini görmek için bilgin olmaya lüzum yoktur. Geçimini sağlamak için başka bir iş tutmasından daha doğru ne olabilir? Öte yandan devlet memurları böyle bir iş yapınca neden emekli maaşları kesilmiyor?

3 — Malûlen emekliye sevkedilen işçilerin, malûliyetleri devam ettiği müddetçe muayeneleri yapılmalı ve ilâçları verilmelidir.

GÜZEL BİR GÜN

Yazan:
Kâzım NARMANLI

Yorucu bir çalışmadan sonra nihayet Türkiye Maden — İş Sendikası yine Türkiye çapındaki yapı kooperatifinin ilk kongresini 31.1.1960 günü yaptı. Misafir bulunan kıymetli arkadaşlarımızın da belirttikleri gibi Maden — İş idareciler ellerini sürdükleri her sahada zaferle çıkıyorlar. Arkadaşlara teşekkür ederiz. Burada veyahut yapılan diğer vazifelerde eğer bir başarı elde ediliyorsa bunu çok kıymetli üye kardeşlerimizin efendiliklerinde, dolayısiyle, başlarına getirdikleri idareci arkadaşlara üstün itimatlarında aramak lâzımdır. Zafer, başarı bütün Maden — İş camiasına aittir.

Genel Başkan, dolayısiyle yapı kooperatifinin müdürü bulunan değerli arkadaşımız Kemal Türkler kısa ve ateşli bir konuşma ile kongreyi açtılar. Divan başkanlığına Danyal Umaz seçildi, divanın teşekkülünden sonra sırasiyle söz alan arkadaşların konuşmaları teyppe zaptedildi. Dilek ve temenniler arasında ev sahiplerinden ağzı yanmış topluluk olarak mümkün olduğu kadar başlı başına evler üzerinde duruldu. Mühendisten izahat istendi; geniş izahlardan sonra ortaya çıkan şu oldu ki; imar şekline uymak ve sosyal düzenin nasıl olması lâzımsa o şekilde hareket edilmek doğrudur.

Çok efendice, ama çok efendice diyeceğim bir kongre takip etmek bana da nasip olduğu için bahtiyarım. Havanın ne kadar samimî ve anlayış içersinde olduğunu görmenizi isterdim. İnşaallah bundan sonraki kongreler de bundan daha olgun olur, salim, vakara yaraşır kararlar alınır, emeledlen gayeye ulaşmak suretiyle her arkadaş bir yuva sahibi olur da şu yalancı dünyada huzura kavuşur.

Hayırlı başarıar dileriz.

PLÂN HAZIRLANIYOR: Maden - İş'in bütün işleri bir plân ve program dahilinde yapılır. Yukardaki resimde Genel Başkan Kemal TÜRKLER (ortada) Maltepe Bölgesindeki bir işyerinin Sendikaya nasıl celbedileceği hususunda hazırlanan plân tasarısı o bölgenin paftası üzerinde izah ediyor. Soldan Sağa: Dimitro Dühanis, (ayakta) 1. Başkan Vekili Kâzım Narmanlı, Genel Başkan Kemal TÜRKLER, Genel Sekreter Ruhi Yümlü, Bölge Baş Temsilcisi Hürrem Üçer, Halit Üzülmez (ayakta).

Rabakda bir iş İhtilâfı işçilerin lehine halledildi

(Baştarafı 1. sayfada)

vermeğe başlama tarihi olan 1 Ocak 1960 den itibaren fiilen yemek verilinceye kadar geçecek her iş günü için işçi başına brüt iki lira ödemeye muvafakat etmiştir.

(Mezkûr iki lira, yemek maliyetine bu iş için sarfedilecek masraflar yekünu ithal edilmek üzere tesbit ve hesap olunmuştur ve kazana giren malzeme yekünü 150 kuruştur.)

3 — Bütün işçilere yemek verilmesi asıl olup çalışma saatleri itibariyle işveren tarafından yemeği verilmeyen işçiye 150 kuruş yemek parası ödenecektir.

İşbu uzlaşma zaptı altı nüsha olarak tanzim ve tarafların huzuru ile imza kılındı.

İş Müfettişi
SEDAT BAYRI
İmza

Sendika Temsilcileri

Kemal Türkler	Nurettin Kalpcan	Ahmet Kocatürk
imza	imza	imza

İşveren vekili:
Faruk Gönel
imza

Bu zabıttan da anlaşılacağı üzere her şeyden evvel zam ve yemek vermeğe başlangıç tarihi 1 Ocak 1960 dır. 98 işçinin zamfları bu tarihten hesaplanarak verileceği gibi fiiiln yemek verilmeğe başlanana kadar, yani **yemekhane hazırlık**ları yapılıp fabrikada kazan kaynayana kadar geçen her çalışma günü için 1 Ocak 1960 tarihinden itibaren günde her işçiye brüt iki lira verilecektir. Yemekhane hazırlıkları Şubat ayının sonunda biteceğine göre bu iki ay için işçi arkadaşların **eline 100 lira kadar**; tıpkı bir ikramiye veriliyormuş gibi, para geçecektir.

Herhangi bir sebeple işveren yemek vermezse o zaman yemek yerine o işçiye 150 kuruş para verecektir. Meselâ vardiyada çalışanlara yemek çıkmazsa onun yerine 150 kuruş ödenecektir. Bu 150 kuruş brüttür. Kazan kaynayana kadar geçen günlerde işçi başına iki lira verilmesine sebep yemek pişmesi ve diğer hizmetleri için yapılacak masraflar olmamasıdır. Zabıt varakasının ikinci maddesinin sonunda yazılı olduğu gibi kazana giren malzeme yekünü 150 kuruş olarak hesaplanmış ve 50 kuruş da diğer masraflar karşılığı olarak kabul edilmiştir. Bunun için kazan kaynamağa başladıktan sonra yemek verilmesi gereken işçilere yemek verilmeyince buna karşılık 150 kuruş verilecektir.

Bu kararın bütün işiçlere ve sendikalı üyelerimize hayırlı olmasını ve kararın hayırlı olarak tatbik edilmesini dileriz.

Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası kuruldu

MÜŞTEREK PAZAR HAKKINDA DA KONUŞMALAR YAPILACAK

Sendikacılık Hayatımızda Bunu Hayırlı Bir Gelişme Olarak Kabul Eden T. Maden - İş İki Sendika Arasında Çalışma Teklif etti

Türkiye Maden - İş Sendikası iş kolunda memleket sanayiinin inkişafı bakşmından müşterek davada beraberce çalışacağı bir işveren sendikasının noksanlığını öteden beri hissediyor ve böyle bir sendikanın kurulmasını arzu ediyordu. Hatta bazı işverenlerle bu hususu çok kez konuşmuştu.

Madenî Eşya Sanayicileri Sendikasının kurulması ile senelerden beri mevcut olan bir boşluk doldurulmuş olmaktadır. Geçen yılın son ayında kongresini yapan Sendika idarecileri 3 yılı sürecek faaliyetleriyle durumlarını organize edeceklerdir. Sanayileşme hususunda gerek sosyal gerekse iktisadî yönden süratle inkişaf etmekte olan memleketimizde her iki sendikaya büyük hizmetler düşmektedir. Türkiye Maden - İş bu hususları bildiren bir mektubu Madenî Eşya Sanayicileri Sendikası Kurucu Heyetinin Reisliğine göndermiş ve müşterek memleket davasında kendilerine şimdiden başarılar dilemiştir.

Ayni sendikaya gönderilen mizin "Müşterek Pazar„ karşısındaki durumu bahse konu ikinci bir mektupta memleketi edilmiştir. Bilindiği gibi memleketimiş altı Avrupa devletiiin kurduğu "Müşterek Pazar„a katılmak için sıkı temaslar yapmaktadır. Bu temaslar sonuç verip bu Pazar'a girmemiz gerçekleştiği takdirde bilhassa rekabet ve dolayısiyle himaye bakımından bu günden düşünülmesi gereken en önemli iş kolu Madenî Eşya işkoludur. Bu hususları belirten ikinci mektup, işveren ve işçi sendikası olarak şimdiden arada bir fikir teatisinde bulunmasının faydalı olacağını belirtmekte, kısa zamanda bir toplantı yapılması ricası ve başarılar dileği ile sonaermektedir.

Durumun her iki yönden önemini iyice kavradıklarına emin bulunduğumuz Madenî Eşya Sanayicileri Sendikası idarecilerinin bu hususlarda yakında esaslı faaliyet göstermelerini ve ilk fırsatta müşterek toplantı gününü tesbit etmelerini bekliyoruz.

Nuri Beşer

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk —İş Konfederasyonu) Başkanı Nuri Beşer 22 Ocak cuma günü bir basın toplantısı yapmış ve grev hakkının tanınmasında israr ettiklerini söylemiş ve asgarî ücret konusunda da şöyle demiştir:

"Türkiyeye şâmil bir asgarî ücretin tesbiti için 12 yıldan beri toplanmayan fevkalâde hakem kurulunun toplanması için Çalışma Bakanlığına müracaat ettik."

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun Milletlerarası Hür Dünya İşçileri Konfederasyonu'na üye olmasının gerektiğini belirten Nuri Beşer, CENTO toplantısına Türk işçileri adına katıldığı iddia olunan iki kişinin Konfederasyonca seçilmediğini ve bunun mevzuata aykırı olduğunu açıklamıştır.

Iş uyuşmazlıkları

(Baştarafı 3. sayfada)

için verdiği zammı başarı zammı kabul etmekte ve gelecek zam kararını (Zam verdim) diye tatbik etmemektedir. Bu da, bir işverenin verdiği zamla, hakem kurulları karariyle verilen ve tatbik edilmiyen zamların alınışı arasında geçen müddetin uzatılmak istenmesinden ileri gelmektedir. Bu suretle bir işveren işçilerine iki yılda bir zam vermekte ve bu müddet içinde ikinci bir iş iihtilâfının çıkartılması önlenmektedir.

Hakem kurullarından bizim istediklerimiz şunlardır:

1 — İhtilâfların çok çabuk kararlara bağlanması,

2 — Yapılacak zamların, işverenlerin iihtilâfın yürütülmesi sırasında vermiş olduğu zamlardan çok yüksek olması.

3 — İhtilâf tarihi ile karar tarihi arasında, işveren tarafından maksatlı olarak ve başarı zammı adı altında verdiği zamların, hakem kurullarında göz önünde tutulmaması ve yapılan zamlardan bu işçilerin de istifade ettirilmesi. „

Yapı Kooperatifi

(Baştarafı 1. sayfada)

lerde mesken sahibi yapmaktır."

Bilâhare seçimlere geçilmiş, Mehmet Hersek ve Danyal Umaz idare meclisi asîl âzalıklarına, İsmail Sığın, Cudi Ünsal, Mustafa Toprakçı, Halis Altıntaş. Kâzım Öcal, Ruhi Yümlü Namık Filiz, Sermet Elçin Denetim kuurulu asil âzalıklarına ve Zeki Utku, Necati Danışman, Ahmet Erkal yedek âzalıklara seçilmişlerdir.

Kartalda Eczacıbaşı Seramik fabrikasında çalışanlar için alınan arsanın mevzii imar plânına başlanmış, Ramideki parsellenmiş arsaların da alış muamelesine girişildiği öğrenilmiştir.

G.Idare Kurulu toplandı

(Baştarafı 1. sayfada)

sene içerisindeki faaliyetleri etraflıca tetkik ve müzakere edildi. Yeni senenin faaliyet programı ve bu sene içerisinde nerelerde ve hangi vilâyetlerde şubeler açılacağı kararlaştırıldı. Bunlardan başka yapı kooperatifi faaliiyetleri tetkik edilmiş bu sene içerisindeki faaliyet programı da tanzim edilmiştir. Yardım Sandığı içerisindeki biriktirme kısmının sandıktan ayrılarak kredi ve tasarruf sandığı şekline sokulması ve ayrıca bir İstihsal ve İstihlâk kooperatifi kurulması kararlaştırılmıştır.

Üyelerin Meslekî ve Kültürel bakımından yetiştirilmesi hususunda Seminerler açılması kararlaştırılmış ve bu hususta Maden - İş Seminer Genel Müdürlüğü ismi altında bir teşkilât kurulmuştur. Bu Genel Müdürlük Sendika teşkilâtının bulunduğu yerlerde teknik seminerler, Sendikacılık seminerleri, ve kültür seminerleri olmak üzere üç kısımda seminerler açarak üyelerin teknik ve kültürel bakımından bilgilerini artıracaktır. Şimdiden bu mevzuda Eyüp şubesinde bir teknik resim semineri ile genel merkezde Sendikacılık semineri ve İngilizce semineri açılmış ve faaliyete başlamıştır.

Bundan başka genel İdare Kurulu bilhassa çıkması gereken mevzuat üzerinde lurmuş, İşsizlik sigortası, ücretali izin, Kollektif akit ve buna dayanan Grev hakkının bir an evvel çıkarılması hususunda bazı kararlar almış, bu mevzularda Sendikaca yapılacak hareketler tesbit ve tanzim edilmiştir. Genel İdare kurulu Müşterek Pazar mevzuunda da Sendikaca tutulması icabeden gerekli yolu karar altına almıştır.

Sendika Genel Başkanı Kemal Türkler şunları söylemiştir: "Senelik ücretli izin mevzuu artık yılan hikâyesi halini aldı. Bu mevzuda bir çok Çalışma Vekilleri çok vaadlerde bulundular, fakat hiç bir netice çıkmadı, biz de onların yalancıları haline geldik. Temennimiz odur ki artık bu sefer inşallah ücretli izin kanunu vaadsiz olarak çıksın ve senelerdir bekleyen Türk işçisi bu tabiî hakkına kavuşsun. Kollektif akdin kanunlaşmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Fakat grevsiz kollektif aktin bir şekilden ibaret kalacağını ve iyi işlemiyeceğini zannediyoruz. Malûmatımıza göre hiç bir memlekette grevsiz kollektif akit mevcut değildir. İşsizlik sigortası ise bilhassa müşterek pazara girme durumunda olduğumuz şu günlerde mutlaka şarttır. Hatta bu günden bile bazı müesseselerin yarın için tedbir almakta olması sebebiyle bir çok işsiz işçiler mevcuttur. Senelerce evvelden veri Vekâletçe tetkik ve hazırlık safhasında bulunan bu kanunun tetkikatının bitirilerek kanunlaşmasını temenni ederiz. „

Oto Yay

(Baştarafı 1 sayfada)

yerinde temizlenmek için dağıtılan sabunlar çok azdır. Her gün evimize pislik içinde giidiyoruz. İş elbiselerimiz ne zaman verilecek? Biz iş yerinde kendi elbiselerimizi giymek mecburiyetinde değiliz."

Bu yukarıdaki işçilerin haklı sebepleri işçiler kadar işverenin de aleyhindedir. Bu şartlar altında çalışmak zorunda kalan işçilerden ne kadar iş çıkar? İş verimliliği bu şartlar altında çok düşük olur. Ayni zamanda bu hususların kanunlarla düzenlendiğini unutmayalım. Yarın öbür gün kanun insanın yakasına yapışır.

Durum, hemen İstanbul Çalışma müdürlüğüne bildirilmiştir.

Türkiye Maden, Madenî Eşya ve Makina Sanayii İşçileri Sendikası adına
Sahibi ve Yazı işleri müd.
KEMAL TÜRKLER
İdarehane : İstanbul Cağaloğlu, Nuruosmaniye Caddesi No. 38
Telefon: 27 21 39
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI

SUNGULRU KAZANDAN
Şikâyetler artıyor

İstanbul Bölge Çalışma müdürlüğünün 18 Kasım 1959 gün ve Ks. III— 7/15482 sayılı yazısı Sungurlar Kazan fabrikası işçilerine bildirilmiş olmasına rağmen adı geçen işveren, genel tatil günlerini kovalıyan (1 Mayıs Bahar bayramı) cumartesi ve (29 Ekim Cumhuriyet bayramı) cumartesi günlerine ait tatil yevmiyelerini ödmeekten çekinmekte ve bunda direnmektedir. Bu hususta Bölge Çalışma müdürlüğüne müracaat edilmiş ve hemen harekete geçilmesi rica edilmiştir.

İşverenlerimizin bu gibi hareketleri işçiler arasında büyük üzüntü yaratmaktadır.

GELECEK SAYIMIZDA

İşçi arkadaşların ve değerli Sendika Üyelerimizin iyi Sendikalı olmaları için eğitim ve öğretimlerinin baş şart olduğuna inanan Sendika, Gazetede Sendikacılık dersleine başlayacaktır. İlk konu DÜNYADA VE BİZDE SENDİKA KURMA HAKKI NASIL DÜZENLENMİŞTİR?.